

Ukratko o Zemaljskom udruženju LEV

(Kort og godt om LEV)

Tri simbola "Ne zaboravi me" u logou Zemaljskog udruženja LEV predstavljaju simbol o tome, da LEV radi na jačanju

Kvaliteta života

Lične kulture

Dostojanstva

lica koja imaju smetnje u razvoju.

LEV-ov cilj

LEV-ov cilj je da stvori mogućnost da lica sa smetnjama u razvoju, polazeći od sopstvenih sposobnosti, mogu aktivno da se uključe u dansko društvo kao ravnopravni građani.

Polazeći od ovog cilja i od ubjeđenja da svi ljudi - bez obzira na hendikep - imaju isto pravo na život, LEV koncentriše svoje napore da bi kod lica sa smetnjama u razvoju jačali

- pristup aktivnostima iz oblasti kulture i slobodnog vremena
- pravo na kvalifikovanu nastavu
- pravo na rad
- pravo na stan
- pravo na zajedništvo, brak, zajednički život i seksualni život
- pravo na dostojnu starost pod istim uslovima kao i ostali stariji ljudi

LEV, takođe, radi na tome da se porodicama djece sa smetnjom u razvoju obezbijedi koordinisana praktična i ekonomska pomoć, kako bi porodica što manje trpjela.

LEV je udruženje članova

LEV je privatno zemaljsko udruženje za lica sa smetnjama u razvoju, za članove njihovih porodica i druge zainteresovane. Osnovano je 1952. godine. Ekonomsku osnovu za rad udruženja LEV u velikoj mjeri čini novčana pomoć od oko 10.000 članova koje udruženje ima danas i od drugih zainteresovanih lica. Pored toga LEV prima društvene dotacije za specifične projekte.

Politički uticaj

LEV radi na lokalnom, regionalnom i državnom nivou u cilju vršenja uticaja na vođenje politike o hendikepiranim licima u korist lica sa smetnjama u razvoju. Tako je LEV zastupljen u nizu odbora i savjeta oformljenih od strane državnih, sreskih i opštinskih vlasti.

Na državnom nivou je LEV u saradnji sa drugim organizacijama za hendikepirana lica zastupljen u Centralnom svajetu za hendikepirana lica (Det Centrale Handicapråd), koji je savjetodavni organ za ministarstva i za vladu i LEV je, takođe tijelo koje učestvuje u razmatranju zakonskih prijedloga koji se tiču lica sa smetnjama u razvoju.

Na nacionalnom planu je LEV – zajedno sa 28 drugih organizacija za hendikepirana lica – član kišobranske organizacije "De samvirkende Invalideorganisationer, DSI".

Organizacije članice koriste DSI za unapređenje zajedničkih interesa unutar socijalne politike, školstva, tehnologije, pristupačnosti, prevoza, liječenja, zapošljavanja itd.

Lokalne snage

U svakom srezu u Danskoj ima po jedan ogranak LEV-a. Rad svih 16 sreskih ogranku se zasniva na dobrovoljnom trudu od strane članova. Najveći broj dobrovoljaca su roditelji ili rođaci djece koja imaju smetnje u razvoju. Sreski ogranci, pored ostalog, organizuju sastanke, izložbe i druge aktivnosti na kojima se porodice i drugi zainteresovani sreću da bi razmijenili iskustva i mišljenja.

Glavno sjedište

Koordinacija LEV-ove saradnje sa državnim organima vlasti i sa internacionalnim kontaktima se vrši iz glavnog sjedišta koje funkcioniše kao sekretarijat LEV-ovih upravnih organa, tj. glavni upravni odbor i poslovodni odbor.

Pored toga, glavno sjedište je uslužni organ za 16 ogranku u srezovima u zemlji kao i za zemaljska udruženja koja su se učlanila u LEV, među kojima su, pored ostalih, "Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF)", "Landsforeningen for Prader-Willi syndrom", "Angelmanforeningen i Danmark" i druga udruženja lica sa raznim sindromima.

Pored niza labavo pripojenih konsultanata LEV ima stalni štab od 20 lica - od kojih dva rade sa pola radnog vremena na zaštićenom radnom mjestu.

Pored navedenih funkcija glavno sjedište vodi administraciju preko stotinu LEV-ovih zgrada. Zgrade su uređene za razne potrebe za lica sa smetnjama u razvoju, kao što su:

- kolektivni stanovi
- boravišne prostorije
- ustanove za dnevni boravak

Rad na internacionalnom planu

LEV je uz ekonomsku pomoć od strane organizacije "Danida" angažovan u razvojnim projektima u Albaniji i Bangladešu, a planirani su i drugi projekti.

Aktivni članovi

Kada se neko učlani u zemaljsko udruženje LEV, istovremeno postaje član lokalnog sreskog ogranka. Ako neko želi da učestvuje kao aktivni član u svom lokalnom ogranku LEV-a, dobija direktni uticaj, a time i mogućnost da utiče na stvaranje okvira za budući rad za lica sa smetnjama u razvoju u Danskoj. Naravno, dobrovoljna je stvar da li neko kao član želi da se aktivno uključi u rad udruženja.

Edukacija i informisanje

Članovi LEV-a primaju list udruženja "LEV" najmanje 8 puta godišnje kao i list lokalnog ogranka 4 puta godišnje. Pored toga, LEV izdaje knjige, izvještaje, informativne brošure i video filmove o temama vezanih za lica sa smetnjama u razvoju. I na kraju, LEV pruža besplatno telefonsko savjetovanje, npr. o zakonima iz oblasti hendikepa.

Dodatne informacije

Dodatne informacije se mogu naći u Programu Zemaljskog udruženja LEV (**Principprogram for Landsforeningen LEV**) i u Statutu Zemaljskog udruženja LEV (**Vædtægter fro Landsforeningen LEV**). Obje brošure se mogu dobiti ako se obratite LEV-u.

O razvojnim smetnjama

- Karakteristično je da je mozak kod ljudi sa smetnjama u razvoju na neki način oštećen. Oko 90 procenata ovih ljudi su rođeni sa hendikepom, što znači da su oštećenje zadobili u toku trudnoće ili porođaja, ili pak imaju poremećaje u hromozomima. Preostali dio ovih ljudi su hendikep stekli kasnije u toku života, npr. u saobraćajnoj nesreći.
- Prema jednom danskom ispitivanju, koje se zasniva na definiciji razvojnih smetnji, ocjenjuje se da oko 0,45 procenata stanovništva ima smetnje u razvoju. Prema tome u Danskoj ima oko 25.000 lica sa smetnjama u razvoju.

Zašto se ne koristi izraz "mentalno bolestan"?

- Zato što ljudi sa smetnjama u razvoju sami žele da se nazivaju licima sa smetnjama u razvoju.
- Ostali nazivi kao što su "mentalno bolestan", "mentalno retardiran" ili "lud" se smatraju diskriminirajućim i staromodnim.